

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015

CONVOCATORIA: JUNIO 2015

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Qüestió 1^a (2 punts).

Cada una de les localitzacions s'ha de valorar amb 0,2 punts i s'ha d'aplicar una penalització de 0,1 en cas d'error.

Qüestió 2^a (2,5 punts).

En el cas de les serralades Bètiques, l'alumnat ha de diferenciar les alineacions de la serralada Penibètica, a la vora de la costa (0,25 punts) amb les majors altituds (0,25 punts), i les serralades Subbètiques, de menor altitud (0,25 punts) i a l'interior (0,25 punts). Entre ambdues, la depressió Intrabètica, formada per distintes depressions com ara Antequera, Granada, Guadix i Baza (0,25 punts).

En referència als subaltilans, la resposta ha d'esmentar la major altitud mitjana del subaltilà nord (0,25 punts), travessat pel riu Duero (0,25 punts), en comparació amb el subaltilà sud, de menor altitud (0,25 punts) i dividit en dues conques hidrogràfiques (Tajo i Guadiana) (0,25 punts) per les muntanyes de Toledo (0,25 punts).

Qualsevol coneixement afegit sobre la pregunta pot compensar altres deficiències en la resposta, segons el bon criteri del corrector o correctora.

Qüestió 3^a (3 punts).

L'estudiantat ha d'identificar la serralada Cantàbrica, el subaltilà nord, el subaltilà central, les muntanyes de Toledo, el subaltilà sud, Sierra Morena, la vall del Guadalquivir i les serralades Bètiques. Sobre la Cantàbrica (0,2 punts), ha d'assenyalar les altituds, entorn dels 2000 metres (0,2 punts), la seua magnitud tant de respecte de la costa com de l'altilà (0,2 punts). Del subaltilà nord (0,2 punts) ha de destacar la seua planura, conseqüència de l'arrasament de l'erosió (0,2 punts) i la seua major altitud respecte del subaltilà sud (0,2 punts), dividit en dues conques per les muntanyes de Toledo (0,2 punts), uns relleus de menor altitud (0,2 punts). Per a Sierra Morena (0,2 punts), s'ha de destacar la dissimetria, a penes visible des de l'altilà i al contrari, es configura com un mur

considerable des del Guadalquivir (0,2 punts). Per a la depressió del Guadalquivir (0,2 punts) i enllaçant amb el què s'ha dit anteriorment, la seua menor altura (0,2 punts) i el seu relleu de llomes i tossals (0,2 punts). Finalment, per a les Bètiques (0,2 punts) l'alumnat no pot obviar les seues grans elevacions, que arriben als 3000 metres (0,2 punts).

Igual que en la pregunta anterior, el corrector o correctora ha de compensar les deficiències en la resposta si s'aporten altres coneixements oportuns no considerats.

Qüestió 4ª (2,5 punts).

L'alumnat ha d'assenyalar les tres característiques del relleu peninsular: l'elevada altitud mitjana, una de les més altes d'Europa (0,8 punts); la forma massissa de la Península, amb escassetat de costes retallades (0,8 punts) i la disposició perifèrica dels relleus (0,7 punts).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015

CONVOCATORIA: JUNIO 2015

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Cuestión 1ª (2 puntos).

Cada una de las localizaciones se valorará con 0,2 puntos y se aplicará una penalización de 0,1 en caso de error.

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

En el caso de las Cordilleras Béticas, el alumnado deberá diferenciar las alineaciones penibéticas, pegadas a la costa (0,25 puntos) con las mayores altitudes (0,25 puntos), y las subbéticas, de menor altitud (0,25 puntos) y en el interior (0,25 puntos). Entre ambas, la fosa Intrabética, formada por distintas depresiones como Antequera, Granada, Guadix y Baza (0,25 puntos).

En referencia a las submesetas, la respuesta mencionará la mayor altitud media de la Submeseta Norte (0,25 puntos), atravesada por el río Duero (0,25 puntos), frente a la Submeseta Sur, de menor altitud (0,25 puntos) y dividida en dos cuencas hidrográficas (Tajo y Guadiana) (0,25 puntos) por los Montes de Toledo (0,25 puntos).

Cualquier conocimiento añadido sobre la pregunta puede compensar otras deficiencias en la respuesta, según el buen criterio del corrector o correctora.

Cuestión 3ª (3 puntos).

El estudiantado deberá identificar la Cordillera Cantábrica, la Submeseta Norte, Cordillera Central, Montes de Toledo, la Submeseta Sur, Sierra Morena, Valle del Guadalquivir y las Cordilleras Béticas. Acerca de la Cantábrica (0,2 puntos), deberá señalar las altitudes, en torno a los 2000 metros (0,2 puntos), su magnitud tanto respecto de la costa como de la Meseta (0,2 puntos). De la Submeseta Norte (0,2 puntos) deberá destacar su planicie, consecuencia del arrasamiento de la erosión (0,2 puntos) y su mayor altitud respecto de la Sur (0,2 puntos), dividida en dos cuencas por los Montes de Toledo (0,2 puntos), unos relieves de menor altitud (0,2 puntos). Para Sierra Morena (0,2 puntos), se debe destacar su disimetría, apenas visible desde la Meseta y por el contrario, se

configura como un muro considerable desde el Guadalquivir (0,2 puntos). Para la depresión del Guadalquivir (0,2 puntos) y enlazando con lo dicho anteriormente, su menor altura (0,2 puntos) y su relieve de lomas y colinas (0,2 puntos). Finalmente, para las Béticas (0,2 puntos) el alumnado no puede obviar sus grandes elevaciones, alcanzando los 3000 metros (0,2 puntos).

Al igual que en la pregunta anterior, el corrector o correctora compensará las deficiencias en la respuesta si se aportan otros conocimientos oportunos no considerados.

Cuestión 4ª (2,5 puntos).

El alumnado señalará las tres características del relieve peninsular: la elevada altitud media, una de las más altas de Europa (0,8 puntos); la forma maciza de la Península, con escasez de costas recortadas (0,8 puntos) y la disposición periférica de los relieves (0,7 puntos).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015

CONVOCATORIA: JUNIO 2015

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Qüestió 1^a (2,5 punts).

L'elaboració correcta de les dues línies interiors del gràfic suposa 0,5 punts. (En el cas que l'alumnat elabore correctament un altre tipus de gràfic que no siga el sol·licitat, però que permeta observar l'evolució de les variables –per exemple, el gràfic de barres–, no s'ha de puntuar l'elaboració de línies però sí que es pot valorar tota la resta). S'ha de valorar també l'elaboració correcta d'un eix temporal i un altre de valors (0,5 punts) i que el gràfic compte amb la llegenda, el títol i la font corresponents (0,5 punts). La cura i claredat del gràfic resultant es pot considerar per a atorgar les màximes puntuacions en tots els casos.

L'explicació correcta d'aspectes essencials de l'evolució del gràfic –especialment, el fortíssim increment de la desocupació a partir de la crisi de 2008 i el comportament diferencial entre homes i dones– s'ha de valorar amb 1 punt.

Qüestió 2^a (2,5 punts).

L'alumnat ha de ser capaç d'observar que hi ha una clara desigualtat entre les comunitats del nord i del sud de l'Estat (0,75 punts). A partir d'aquí, atès que el comentari del mapa deixa marge a una interpretació diferent, s'ha de valorar el nombre de raons aportades i la solidesa de l'argumentació d'aquestes. De tota manera, sense ànim de reduir les possibilitats, cabria valorar aspectes com ara la diferència de nivells de renda entre uns territoris i els altres, la tradicional desocupació endèmica d'algunes àrees del sud peninsular, les activitats econòmiques predominants en cada lloc, el diferent pes de les desigualtats socials en cada zona (1,75 punts en conjunt). Si s'aporta, de forma fonamentada, algun exemple concret de desigualtat entre províncies o comunitats autònomes, es poden compensar les deficiències del punt anterior.

Qüestió 3^a (2,5 punts).

L'alumnat pot establir relacions causals o de conseqüència. Així, la falta de treball genera emigració o fluxos de retorn i frena l'arribada d'immigrants (1 punt). La falta de treball i la

inseguretat en aquest afecten conjunturalment la creació de llars i els naixements, encara que també el treball femení generalitzat tendeix a reduir les taxes (0,75 punts). La carència de treball, en generar emigració, especialment entre els adults joves, també fomenta l'envelliment d'un lloc, com es va comprovar durant l'èxode rural (0,75 punts). Atès que els fenòmens plantejats són complexos i intervenen múltiples factors, de vegades contradictoris, el corrector o correctora ha de tindre en compte la varietat de raons aportades, la seua fonamentació adequada i la claredat expositiva.

Qüestió 4a (2,5 punts).

El problema de l'increment ràpid de la desocupació a Espanya davant conjuntures desfavorables respon a problemes estructurals de la nostra economia. L'alumnat pot respondre a la pregunta a partir de plantejaments econòmics globals (per exemple, la xicoteta grandària de la majoria d'empreses, el caràcter dependent de bona part de la nostra economia, l'obertura escassa a l'exterior –excepte en les grans empreses–, les dificultats de finançament, el nostre caràcter perifèric en el conjunt de la UE, les característiques del mercat laboral...); però també pot enfocar la qüestió a partir dels problemes concrets de cada un dels sectors econòmics (per exemple, l'escassa diversificació econòmica dels espais rurals; la dependència agrària de la indústria i dels grans conglomerats comercials; les dificultats de subsistència dels sectors industrials madurs; el caràcter especulatiu del desenvolupament de la construcció en època recent; la reconversió laboral en alguns sectors terciaris, com ara la banca...). El corrector o correctora ha de considerar la varietat de problemes exposats (1 punt), la referència global al conjunt de l'economia espanyola (encara que, com s'ha indicat, es pot enfocar de forma diferent) (0,75 punts) i el grau de precisió amb què es descriuen els problemes (0,75 punts). La sistematització i claredat expositiva en la resposta o l'aportació d'exemples precisos sobre la qüestió poden compensar parcialment algunes carències en aspectes estructurals.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2015

CONVOCATORIA: JUNIO 2015

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

La elaboración correcta de las dos líneas interiores del gráfico supondrá 0,5 puntos. (En el caso de que el alumnado elaborara correctamente otro tipo de gráfico que no sea el solicitado, pero que permita observar la evolución de las variables –por ejemplo, el gráfico de barras–, no se puntuaría la elaboración de líneas pero sí podría valorarse todo lo demás). Se valorará también la elaboración correcta de un eje temporal y otro de valores (0,5 puntos) y que el gráfico cuente con sus correspondientes leyenda, título y fuente (0,5 puntos). El cuidado y claridad del gráfico resultante podrá ser considerado para otorgar las máximas puntuaciones en todos los casos.

La explicación correcta de aspectos esenciales de la evolución del gráfico –especialmente, el fortísimo incremento del paro a partir de la crisis de 2008 y el comportamiento diferencial entre hombres y mujeres– será valorado con 1 punto.

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

El alumnado deberá ser capaz de observar que existe una clara desigualdad entre las comunidades del norte y del sur del Estado (0,75 puntos). A partir de ahí, dado que el comentario del mapa deja margen a una interpretación diferente, deberá valorarse el número de razones aportadas y la solidez de la argumentación de las mismas. De todas formas, sin ánimo de reducir las posibilidades, cabría valorar aspectos como la diferencia de niveles de renta entre unos territorios y otros, el tradicional paro endémico de algunas áreas del sur peninsular, las actividades económicas predominantes en cada lugar, el diferente peso de las desigualdades sociales en cada zona (1,75 puntos en conjunto). Cuando se aporte de forma fundamentada algún ejemplo concreto de desigualdad entre provincias o comunidades autónomas, se podrán compensar las deficiencias del punto anterior.

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

El alumnado podrá establecer relaciones causales o de consecuencia. Así, la falta de trabajo genera emigración o flujos de retorno y frena la llegada de inmigrantes (1 punto). La falta de trabajo y la inseguridad en el mismo afectan coyunturalmente a la creación de hogares y a los nacimientos, aunque también el trabajo femenino generalizado tiende a reducir las tasas (0,75 puntos). La carencia de trabajo, al generar emigración, especialmente entre los adultos jóvenes, también fomenta el envejecimiento de un lugar, como se comprobó durante el éxodo rural (0,75 puntos). Dado que los fenómenos planteados son complejos e intervienen múltiples factores, a veces contradictorios, el corrector o correctora tendrá en cuenta la variedad de razones aportadas, su fundamentación adecuada y la claridad expositiva.

Cuestión 4ª (2,5 puntos).

El problema del incremento rápido del paro en España ante coyunturas desfavorables responde a problemas estructurales de nuestra economía. El alumnado podrá responder a la pregunta a partir de planteamientos económicos globales (por ejemplo, el pequeño tamaño de la mayoría de empresas, el carácter dependiente de buena parte de nuestra economía, la escasa apertura al exterior –salvo en las grandes empresas–, las dificultades de financiación, nuestro carácter periférico en el conjunto de la UE, las características del mercado laboral...); pero también puede enfocar la cuestión a partir de los problemas concretos de cada uno de los sectores económicos (por ejemplo, la escasa diversificación económica de los espacios rurales; la dependencia agraria de la industria y de los grandes conglomerados comerciales; las dificultades de subsistencia de los sectores industriales maduros; el carácter especulativo del desarrollo de la construcción en época reciente; la reconversión laboral en algunos sectores terciarios, como la banca...). El corrector o correctora deberá considerar la variedad de problemas expuestos (1 punto), la referencia global al conjunto de la economía española (aunque, como se ha indicado, puede enfocarse de forma diferente) (0,75 puntos) y el grado de precisión con que se describen los problemas (0,75 puntos). La sistematización y claridad expositiva en la respuesta o el aporte de ejemplos precisos sobre la cuestión podrán compensar parcialmente algunas carencias en aspectos estructurales.